

Una lliçó de vida

El Marco és un entrenador professional egoista, agressiu, amargat i superb, amb molt poca empatia, a qui no li agrada gaire cooperar o dialogar. Guanyar és el seu objectiu com a entrenador: "Competir significa guanyar i a mi m'agrada guanyar sempre". Quan està enmig d'una crisi personal i laboral es troba un equip de persones amb discapacitat que el treuen de la seva zona de confort, li ensenyen a conèixer-se a si mateix, a acceptar i gestionar la seva "discapacitat emocional" i també a créixer com a persona i com a entrenador. I és que darrere la seva aparent supèrbia s'amaguen pors, complexos i inseguretats. Com diu el director, Javier Fesser: "La por és la més gran discapacitat... La nostra societat ens ha ensenyat a dissimular les nostres discapacitats i a enganyar per aparentar el que no som". I és precisament el valor i sacrifici del Juanma, que supera la por a l'aigua per "salvar" un petit ratolí, el que cura les seves pors: por a les abraçades, a ser abandonat, a ser estimat, a ser pare... El Juanma i tot l'equip li ensenyen a valorar el que té, l'amor de la Sonia i, en definitiva, la vida per si mateixa.

Reflexió i posada en comú: Què és el que ens impedeix ser feliços? Senyala les tres emocions negatives o "discapacitats emocionals" que consideres més perjudicials per a la felicitat:

- Enveja Gelosia Pessimisme Competitivitat Prepotència Agressivitat Inseguretat Mandra Enveja Por

L'acollida de Jesús als marginats i malalts

En la societat palestina del segle I, igual que en nombroses cultures, es creia que la discapacitat, la desgràcia o la malaltia eren càstigs divins i als malalts se'ls marginava de la societat, considerant-los impurs. Fins i tot s'atribuïen determinades malalties als esperits impurs. Per això, tocar-los o menjar amb ells era un atemptat contra les normes de la puresa. Però Jesús rebutjava aquesta interpretació, s'hi apropava, els tocava, els abraçava, els acollia ensenyant l'amor del Pare i "es commovien les seves entranyes". Jesús curava amb les mans, però sobretot des de l'amor i l'acollida. Igual que en l'època de Jesús, tots necessitem ser curats i acollits. Busca la cita de la curació del cec de naixement (Jn 9, 2-3) i escriu la resposta de Jesús a la pregunta dels seus deixebles:

—Mestre, per què va néixer cec aquest home? Pel pecat dels seus pares o pel seu propi pecat?

M'agradaria tenir un pare com tu

"Soc el seu entrenador, no el seu pare", es queixa el Marco quan la seva dona li recrimina que té l'obligació de protegir-los i defensar-los. Encara que al principi li costa acceptar les seves responsabilitats com a entrenador, de seguida l'equip va traient el millor d'ell i fins i tot la seva vocació de paternitat, tot i la seva por a tenir un fill amb discapacitat: "A mi tampoc m'agradaria tenir un fill com nosaltres. Si puc triar, prefereixo que estiguin bé, no soc estúpid. El que sí que m'agradaria és tenir un pare com tu", li diu el Marín. I és que l'experiència amb el seu pare és molt negativa. Havent estat abandonat amb només nou anys, li és difícil acceptar una possible paternitat i la responsabilitat que això suposa. **Dialoguem:** Creus que les males experiències amb la família, com el maltractament o l'abandonament en la infantesa, influeixen en els futurs pares o mares? En quin sentit? I en la relació amb Déu?

"Si mai m'abandonessin pare i mare, el Senyor em recolliria." (Sl 27,10)

Vull que siguem un més

Al principi de la pel·lícula, el Marco està immers dins una crisi matrimonial. Les seves pors i inseguretats i la seva incapacitat d'escoltar i dialogar li impedeixen de buscar solucions per tal de superar aquest mal moment. Però entrenar el nou equip amb l'ajuda de la Sonia l'ajuda a prendre consciència que ells mateixos formen part d'un equip en el qual també cal aprendre a conviure i lluitar per seguir endavant, tenint en compte els desitjos de l'altre. I és que la Sonia vol ser mare: "Tu i jo podríem tornar a ser un equip. M'agradaria que fóssim un més. Vull ser mare". Havent superat les pors, no només accepta, sinó que vol tenir un fill: "El meu equip ets tu, Sonia, i m'encantaria que el féssim créixer". **Contesta:** Per què creus que el Marco s'oposava a tenir un fill?

"Els fills són l'alegria de la família i de la societat... són un do. Ser fill i filla, segons els dissenys de Déu, significa portar a dins la memòria i l'esperança d'un amor que s'ha realitzat precisament donant vida a un altre ésser humà." (Papa Francesc)

Un anunci als afores

Javier Fesser va voler comptar amb l'ajuda i l'assessorament d'organitzacions que treballen amb persones amb discapacitat intel·lectual, com "Plena Inclusión" o el grup "AMÁS", que promouen la seva inclusió com a ciutadans i el suport a les famílies. **Investiga:** Els orionistes es dediquen principalment a l'atenció dels discapacitats i tenen diverses llars a Espanya. Fes una exposició sobre aquest orde religiós i la seva obra, mostrant-la a l'aula o en els passadissos del col·legi o institut.

Treball en equip: Organitza una campanya i tria un lema per acabar amb les "etiquetes" i els prejudicis envers les persones amb discapacitat intel·lectual. T'animes a difondre-la a les xarxes socials amb els hashtags #CampeonesLaPelícula #XVSemanaCineEspiritual?

Campeones

Una bossa de bales

Wonder

La cabaña

Mi mundial

Paddington 2

Se armó el belén

Cinema i inclusió

Javier Fesser, amb aquesta pel·lícula, s'ha aproximat a la realitat de les persones amb discapacitat intel·lectual sota el paraigua de l'humor i amb actors no professionals i amb discapacitat, tot un repte per a un director. La pel·lícula està basada en la història real d'un equip de bàsquet, el Club Deportivo Aderes de Burjassot, on juguen persones amb discapacitat intel·lectual. La seva pel·lícula és inclusiva, no només pels actors, sinó també pels treballadors darrere les càmeres, ja que va incloure persones amb discapacitat intel·lectual en diferents departaments. Això no obstant, no totes les pel·lícules amb protagonistes amb discapacitat són interpretades per persones amb discapacitat real. **Esbrina:** Quines pel·lícules han estat interpretades per persones amb discapacitat? Rain Man (1988) Mi pie izquierdo (1989) Forrest Gump (1994) Em dic Sam (2001) Yo, también (2009) Intocable (2011) Con todas nuestras fuerzas (2013) La teoría del todo (2014)

XV

Setmanadecinema espiritual

«Un anunci als afores»

www.pastoraldejuventud.es/semanadecineespiritual

Campeones

Javier Fesser, 2018

Sinopsi

El Marco és un entrenador professional de bàsquet que viu una situació de crisi personal, matrimonial i laboral. Després de patir un accident de trànsit mentre conduïa sota els efectes de l'alcohol, és condemnat a tres mesos de treball en benefici de la comunitat com a entrenador de bàsquet de persones amb discapacitat intel·lectual. Després d'un començament sense gaires ganes, de seguida es va vinculant al grup, que trenca els seus prejudicis i així van creixent la seva empatia i les ganes de crear un equip. Un equip que anirà guanyant partit darrere partit fins a arribar a la final. Amb l'ajuda dels seus nous amics i de la Sonia, la seva dona, no només vencerà les seves pors i inseguretats, sinó que trobarà la felicitat.

Títol original: Campeones. **Direcció:** Javier Fesser. **País:** Espanya. **Any:** 2018. **Durada:** 124 min. **Gènere:** Comèdia. **Guió:** David Marqués, Javier Fesser. **Música:** Rafael Arnau. **Fotografia:** Chechu Graf. **Intèrprets:** Athenea Mata, Daniel Freire, Itziar Castro, Javier Gutiérrez, Juan Margallo, Luisa Gava, Roberto Chinchilla. **Distribuidora:** Universal Pictures. **Qualificació per edats:** No recomanada per a menors de 12 anys.

ORGANITZA:

COL·LABOREN:

Qui és normal? Tots som "discapacitats"

"No són normals", diu el conductor de l'autobús, molest amb l'equip "Los amigos", de viatge a un campionat. Se sent incòmode, igual que la mare del nen, que intenta apartar la mirada. Fins i tot suggereix portar-los en una furgoneta "especial". Vivim plens de prejudicis i pors respecte dels que són diferents, per això ens sentim més còmodes quan són fora de la nostra vista, en centres "diferents". Però "qui és normal?, tu i jo som normals?", li pregunta el Julio, el treballador social de l'associació, al Marco, el nou entrenador. Tots tenim capacitats diferents i també tots tenim alguna "discapacitat", sigui física, intel·lectual o emocional, com el Marco. El que hem de fer és aprendre a "gestionar-les" i viure amb elles. La discapacitat intel·lectual no és una malaltia mental, encara que la persona amb discapacitat intel·lectual té limitacions en les habilitats de la seva vida diària, i es troba barreres que no només depenen d'un mateix, sinó també de l'entorn. I li costa més que als altres aprendre, comprendre i comunicar-se. **Esbrina** quina discapacitat tenen els protagonistes de la pel·lícula i realitza un treball sobre una d'elles per compartir-lo amb

els altres. **Ressalta**, a més, una de les seves qualitats o "capacitats" en la pel·lícula, com "optimisme", "fer abraçades", "humilitat", "respecte", "alegria"...

Paquito	▶	◀	Encefalopatia
Juanma	▶	◀	Síndrome de Bourneville
Fabián	▶	◀	Síndrome de Sotos
Marín	▶	◀	Síndrome de Noonan
Román	▶	◀	Síndrome de Down
Benito	▶	◀	TGD Espectre autista
Manuel	▶	◀	Discapacitat intel·lectual
Jesús	▶	◀	Síndrome de Down
Collantes	▶	◀	Discapacitat intel·lectual
Sergio	▶	◀	Ceguesa per miopia magna

Responsables al volant

El Marco és condemnat per conduir amb una taxa elevada d'alcohol en sang i provocar danys al cotxe policial. Ell intenta treure importància al tema parlant de dues "copetes", però en realitat triplicava la taxa permesa i podria haver causat danys importants, no només a ell, sinó a qualsevol altre conductor o vianant que es creués en el seu camí. La jutgessa el condemna a realitzar treballs en benefici de la comunitat durant 18 mesos. I tot i que li toca entrenar en un equip amb discapacitats, ella hauria preferit que fos en un hospital amb persones amb tetraplegies, perquè s'adonés del dany que pot provocar agafar el cotxe amb "dues copetes". Conduir sota els efectes de l'alcohol pot provocar la invasió del carril contrari o no deixar la distància de seguretat, entre altres infraccions. De cada 100 accidents de trànsit mortals, entre 30 i 50 estan relacionats amb l'alcohol, ja que augmenta el risc d'accidents. **Dialoguem**: Som conscients de les conseqüències de conduir sota els efectes de l'alcohol?

Sabies que...?

El treball en benefici de la comunitat és una alternativa a l'ingrés a presó. Per als qui el realitzen comporta una funció reeducativa, alhora que fan quelcom útil i profitós per a la societat. El jutge de menors Emilio Calatayud imposa als joves penes "a mida", intentant que prenguin consciència de les conseqüències dels seus actes.

<https://bit.ly/2v4eS5T>

Cuidi el seu llenguatge!

La jutgessa recrimina al Marco el seu llenguatge ofensiu. Fins i tot ell ha d'explicar a la seva mare: "Ja no es diu subnormals, sinó persones amb discapacitat intel·lectual". Moltes vegades utilitzem un llenguatge no inclusiu, ofensiu i sexista. Abans que res som persones i no volem que se'ns etiqueti. **Senyala** quina expressió és l'adequada per a un llenguatge inclusiu i no discriminatori:

- Minusvàlid Cec Anormal Retardat
 Deficient Persona amb discapacitat...
 Invàlid Boig Sordmut

"Els límits del llenguatge són els límits del meu món." (Ludwig Wittgenstein)

Personatges i valors

Assenyala dos o tres valors o qualitats que posseeixen els personatges. Poden ser positives o negatives. **Dialoguem**: Com ha evolucionat el Marco al llarg de la pel·lícula?

- Marco: _____
 Sonia: _____
 Román: _____
 Julio: _____
 Collantes: _____
 Juanma: _____

Humilitat, Tendresa, Generositat, Alegria, Optimisme, Respecte, Sinceritat, Responsabilitat, Egoisme, Innocència, Competitivitat, Empatia...

Frases per dialogar

Qui diu aquestes frases? Quina és la teva preferida i per què?

_____ : "Els entrenadors passen, l'equip queda."

_____ : "Vols solucionar els problemes sense parlar?"

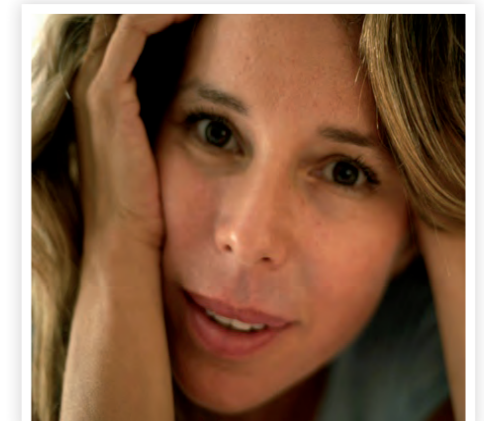
_____ : "Així es curen les pors, de cop."

_____ : "Que els portin en una furgoneta especial."

_____ : "El meu equip ets tu, Sonia, i m'encantaria que el féssim créixer."

_____ : "Sortirem a guanyar, no a humiliar."

_____ : "Ens has tractat com a persones."

Se senten un equip de debò

Els principis són quasi sempre durs per a qualsevol activitat que ens proposem fer. Fins i tot el Julio reconeix les dificultats i es planteja com a objectiu "que es considerin un equip", i per això li demana al Marco que no tiri la tovallola, ja que "ells no la tiraran". El nou entrenador comença la seva "condemna" amb poca implicació i amb indiferència:

—Creus que m'importa que aquests guanyin o perdin?

—Doncs hauria d'importar-te, és el teu equip.

Però la seva innocència i el seu gran cor fan que canviï totalment i, amb el suport incondicional de la Sonia, aconsegueix que se sentin un "equip de debò", amb il·lusió per guanyar, però sense la competitivitat d'altres equips, ja que poden celebrar l'alegria de ser subcampions al costat de l'equip guanyador. Un equip que no surt a destrossar, a guanyar a qualsevol preu. "Sortirem a guanyar, no a humiliar". **Reflexiona** i tria els ingredients per aconseguir un gran equip:

- Confiança Esforç Optimisme Competitivitat Orgull Humilitat Amistat Compromís Responsabilitat Comunicació Cooperació Individualisme Respecte Sacrifici

La dinàmica d'equip que exalta la col·laboració, el valor de ser correctes i el respecte de les regles, la importància de l'esperit de sacrifici, la generositat, el sentit de pertinença, la passió, la creativitat fan de l'esport una ocasió educativa prometedora.

IL Sínode dels Bisbes sobre els Joves, 164

Jocs Paralímpics

Són jocs oficials en els quals intervenen persones amb discapacitats físiques, motores, auditives, mentals i visuals. El Comitè Paralímpic Internacional (IPC), amb seu a Alemanya, és la màxima organització esportiva mundial que organitza l'esport de competició de les persones amb discapacitat. Va sorgir l'any 1989, però ja se celebraven jocs paralímpics des de 1960. Hi ha Jocs Paralímpics d'Estiu i d'Hivern i, a causa de l'alta varietat de discapacitats, tenen un gran nombre de categories. Desafortunadament, en nombroses ocasions no tenen el mateix finançament i suport mediàtic que els Jocs Olímpics. La pel·lícula fa referència a un lamentable frau real de l'equip paralímpic espanyol de bàsquet a Sydney 2000, ja que van haver de retornar la medalla d'or, en descobrir-se que només Ramón Torres i un altre jugador tenien discapacitat intel·lectual. Això no obstant, a Espanya tenim grans atletes paralímpics, com la nedadora Teresa Perales (Saragossa, 1975), l'esportista espanyola amb més medalles en els Jocs. La Teresa és tot un exemple de superació, esforç i optimisme. Amb només 19 anys va patir una neuropatia a causa de la qual va perdre la mobilitat de les cames, però mai no va deixar de lluitar. Ha escrit dos llibres: *La meua vida sobre rodes* i *La força d'un somni*.

“Ens has convertit en un equip i ens has tractat com a persones.”